C/2023/399

23.11.2023

P9_TA(2023)0075

Continuarea represiunilor împotriva populației din Belarus, în special cazul lui Andrzej Poczobut și al lui Ales Bialiațki

Rezoluția Parlamentului European din 15 martie 2023 referitoare la continuarea represiunii împotriva poporului din Belarus, în special în cazul lui Andrzej Poczobut și al lui Ales Bialiațki (2023/2573(RSP))

(C/2023/399)

Parlamentul European,

— având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Belarus,

— având în vedere Carta Organizației Națiunilor Unite, Declarația universală a drepturilor omului, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, Convenția împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante și toate convențiile în domeniul drepturilor omului la care Belarus este parte,

— având în vedere concluziile Consiliului European din 21-22 octombrie 2021,

— având în vedere declarațiile Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Josep Borrell, din 25 martie 2021 privind acțiunile îndreptate împotriva Uniunii polonezilor din Belarus, din 17 ianuarie 2023 referitoare la procesele liderilor opoziției și ale jurnaliștilor și din 3 martie 2023 referitoare la condamnarea lui Ales Bialiațki și a altor apărători ai drepturilor omului, precum și declarația purtătorului de cuvânt al Serviciului European de Acțiune Externă din 7 octombrie 2022 referitoare la hotărârea judecătorească împotriva reprezentanților independenți ai mass-mediei,

— având în vedere raportul din 4 martie 2022 al înaltului comisar al ONU pentru drepturile omului privind situația drepturilor omului în Belarus în perioada premergătoare și ulterioară alegerilor prezidențiale din 2020 și declarația din 6 ianuarie 2023 a purtătoarei de cuvânt a înaltului comisar al ONU pentru drepturile omului privind procesele din Belarus,

— având în vedere rapoartele din 4 mai 2022 și 20 iulie 2022 ale raportoarei speciale a ONU privind situația drepturilor omului în Belarus, Anaïs Marin, adresate Consiliului ONU pentru Drepturile Omului, apelul lansat de experții ONU la 10 octombrie 2022 privind eliberarea imediată a laureatului premiului Nobel și a altor apărători ai drepturilor din Belarus aflați în închisoare și observația din 3 martie 2023 a purtătoarei de cuvânt a înaltului comisar al ONU pentru drepturile omului Ravina Shamdasani privind condamnarea apărătorilor drepturilor omului din Belarus,

— având în vedere declarația privind Belarusul din 4 noiembrie 2022 a miniștrilor de externe ai G7,

— având în vedere declarația comisarului Consiliului Europei pentru Drepturile Omului din 3 martie 2023 privind condamnarea lui Ales Bialiațki, laureat al Premiului Nobel, precum și a altor apărători ai drepturilor omului,

— având în vedere declarațiile reprezentantei pentru libertatea mass-mediei a Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE), Teresa Ribeiro, din 13 iulie 2022 privind încarcerarea constantă a jurnaliștilor și a lucrătorilor din mass-media din Belarus, din 15 septembrie 2022 privind continuarea detenției jurnaliștilor în Belarus și din 7 octombrie 2022 privind persecutarea continuă a profesioniștilor din mass-media din Belarus,

— având în vedere articolul 132 alineatele (2) și (4) din Regulamentul său de procedură,

A. întrucât, de la izbucnirea protestelor pașnice după alegerile prezidențiale fraudate masiv din 9 august 2020, regimul Lukașenko a continuat actele de represiune împotriva poporului belarus, reprezentanții societății civile, apărătorii drepturilor omului, jurnaliștii, activiștii din opoziție și mulți alții fiind hărțuiți, persecutați, arestați, torturați și condamnați pentru că și-au exprimat opoziția față de regim, față de încălcările sistematice ale drepturilor omului sau față de sprijinul regimului pentru războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei; întrucât urmărirea penală rămâne una dintre cele mai grave și mai răspândite forme de represiune;

B. întrucât în martie 2023 existau peste 1 450 de persoane pe lista deținuților politici belaruși întocmită de Centrul pentru drepturile omului „Viasna”, printre care se numără și Ales Bialiațki, laureat al Premiului Saharov și al Premiului Nobel pentru Pace; întrucât Viasna este la curent cu condamnarea a cel puțin 2 900 de persoane în cauze penale motivate politic; întrucât în 2022 regimul lui Lukașenko a pronunțat cel puțin 1 200 de condamnări politice pe baza unor acuzații penale, iar 215 organe de presă scrisă au fost închise, în timp ce peste 1 000 de ONG-uri au fost desființate în Belarus începând din 2020;

C. întrucât Ales Bialiațki, un cunoscut apărător al drepturilor omului, fondatorul și președintele Centrului pentru drepturile omului „Viasna” și laureat al Premiului Nobel pentru Pace și al Premiului Saharov, a fost arestat la 12 februarie 2022 și a fost plasat în arest preventiv; întrucât a fost în închisoare între 2011 și 2014 și a fost închis din nou în 2021, în urma amplelor demonstrațiilor pro-democrație care au avut loc după alegerile prezidențiale din 2020; întrucât la 3 martie 2023 Ales Bialiațki, Valiantin Stefanovici, membru al Centrului pentru drepturile omului „Viasna”, Zmițer Salauiu, apărător al drepturilor omului, și Uladzimir Labkovici, coordonatorul campaniei „Human Rights Defenders for Free Elections” (Apărătorii drepturilor omului pentru alegeri libere), au fost condamnați la 10, 9, 8 și, respectiv, 7 ani de închisoare în procese motivate politic; întrucât la 3 noiembrie 2021 Leanid Sudalenka, avocat de la filiala Viasna din Homiel, și Tațiana Lasița, voluntară la Viasna, au fost condamnați la trei ani și, respectiv, la doi ani și jumătate de închisoare;

D. întrucât Andrzej Poczobut, jurnalist și membru al Uniunii polonezilor din Belarus, a fost arestat la 18 martie 2021 și condamnat ulterior la trei ani de închisoare sub acuzația de „aducerea de insulte în public președintelui Belarusului” și „incitare la ură etnică”; întrucât la 8 februarie 2023 tribunalul regional din Hrodna l-a declarat vinovat, deoarece a încurajat acțiuni menite să afecteze securitatea națională a Republicii Belarus și să incite la ură etnică, condamnându-l la opt ani de închisoare;

E. întrucât jurnaliștii rămân printre cei mai vizați de regim; întrucât în prezent în Belarus peste 30 de jurnaliști se află în închisoare; întrucât cel puțin 29 de canale mass-media independente au fost numite „extremiste” și închise de autorități până în octombrie 2022; întrucât, potrivit Asociației Jurnaliștilor din Belarus, discursul public este înăbușit aproape în totalitate, iar mass-media este sugrumată; întrucât, ca urmare a sugrumării totale a mass-mediei independente, nu mai există libertate de exprimare în Belarus, deoarece regimul supraveghează în totalitate internetul;

F. întrucât multă lume consideră că acuzațiile împotriva lui Andrzej Poczobut și a lui Ales Bialiațki sunt motivate politic și urmăresc să reducă la tăcere vocile independente și să suspende libertatea de exprimare și de asociere;

G. întrucât forțele politice democratice din Belarus continuă să fie persecutate; întrucât regimul Lukașenko a inițiat procese în lipsă împotriva liderilor forțelor democratice din Belarus, iar mulți lideri și reprezentanți ai partidelor democratice de opoziție continuă să fie închiși în condiții inumane; întrucât la 6 martie 2023 tribunalul municipal din Minsk a condamnat-o în lipsa sa pe lidera opoziției democratice din Belarus și șefa Cabinetului de Tranziție Unit, Sviatlana Țihanuskaia, la 15 ani de închisoare; întrucât tribunalul a condamnat și alți membri ai Consiliului de coordonare, și anume pe Pavel Latuška la 18 ani de închisoare și pe Maria Maroz, Volha Kavalkova și Siarhei Dileuski la câte 12 ani de închisoare; întrucât sentințele au fost pronunțate la câteva zile după ce o instanță din Belarus a prelungit cu 18 luni pedeapsa la 18 ani de închisoare a soțului Sviatlanei Țihanuskaia, disidentul și activistul pro-democrație Siarhei Țihanuski; întrucât mai mulți dintre cei condamnați sunt laureați ai Premiului Saharov pentru libertatea de gândire;

H. întrucât la 17 octombrie 2022, într-un proces motivat politic din Belarus, deținutul politic Mikalai Autuhovici a primit o pedeapsă nemaivăzut de aspră, fiind condamnat la 25 de ani într-o colonie penitenciară de maximă securitate, în timp ce alte 11 persoane au fost condamnate în aceeași cauză la până la 20 ani de închisoare;

I. întrucât autoritățile din Belarus au încălcat în repetate rânduri drepturile cetățenilor acestei țări, inclusiv dreptul la libertatea de exprimare, de întrunire pașnică și de asociere; întrucât represiunea continuă să afecteze toate sectoarele societății; întrucât sunt persecutate fără încetare persoane sub pretextul combaterii extremismului și a terorismului; întrucât în ianuarie 2022 au intrat în vigoare modificările aduse Codului penal din Belarus, prin care s-a reintrodus răspunderea penală pentru participarea la activitățile organizațiilor neînregistrate; întrucât în mai 2022 autoritățile au decis ca pedeapsa capitală să se aplice și în cazul tentativelor de terorism, acuzație folosită anterior în procesele împotriva activiștilor politici; întrucât regimul belarus continuă să restricționeze grav libertatea de asociere; întrucât în decembrie 2022 guvernul belarus a prezentat parlamentului un proiect de lege privind modificarea Legii privind partidele politice, care poate duce în cele din urmă la interzicerea partidelor politice care se opun regimului;

J. întrucât în octombrie 2022 Lukașenko a promulgat retragerea Belarusului din primul protocol opțional la Convenția internațională privind drepturile civile și politice, blocând mandatul Comitetului ONU pentru Drepturile Omului de a primi și evalua plângerile privind drepturile omului din partea persoanelor din Belarus, una dintre ultimele căi de atac disponibile pentru cetățenii persecutați ai Belarusului;

K. întrucât persecuția administrativă este unul dintre instrumentele folosite de regimul Lukașenko pentru a reduce la tăcere opoziția și orice voce care pune sub semnul întrebării regimul; întrucât în ianuarie 2023 Centrul pentru drepturile omului „Viasna” a raportat cel puțin 350 de arestări și 141 de cazuri de persecuție administrativă motivată politic;

L. întrucât se practică încă persecutarea sindicatelor independente; întrucât autoritățile belaruse au modificat legislația, extinzând condițiile pentru ca organizațiile să fie clasificate drept „extremiste”; întrucât în iulie 2022 Curtea Supremă din Belarus a închis patru sindicate independente importante și Congresul sindicatelor democratice din Belarus; întrucât în ianuarie 2023 liderii sindicali independenți Henadz Fiadinici și Vasil Berasneu au fost condamnați la nouă ani de închisoare, în timp ce Vațlau Areška a fost condamnat la opt ani; întrucât în februarie 2023 membrii grupului „Raboci Ruh” (Mișcarea lucrătorilor) Siarhei Șelest, Uladzimir Jurauka, Andrei Paherila, Hanna Ablab, Aliaksandr Hașnikau, Siarhei Dziuba, Ihar Minț, Valiantin Țeranevici, Siarhei Șametka și Aliaksandr Kapșul au fost acuzați de înaltă trădare și de alcătuirea unei organizații extremiste și participarea la aceasta și au fost condamnați la pedepse cuprinse între 11 și 15 ani de închisoare; întrucât Ministerul Afacerilor Interne din Belarus continuă să adauge activiști și lideri ai mișcării sindicale democratice pe listele cu extremiști și teroriști;

M. întrucât regimul nu a renunțat la acțiunile represive dirijate împotriva avocaților ca represalii la faptul că și-au exprimat opiniile despre aspecte ce țin de drepturi, că au reprezentat clienți în cazuri motivate politic și că s-au pronunțat împotriva războiului din Ucraina; întrucât cel puțin 70 de avocați și-au pierdut licențele începând din august 2020 în urma unor decizii arbitrare ale Ministerului Justiției sau a unor proceduri de excludere din barou motivate politic; întrucât în 2022 șapte avocați s-au ales cu acuzații penale motivate politic, la care s-au adăugat acuzații administrative, detenții, percheziții și hărțuire; întrucât Vital Brahineț a fost condamnat la opt ani de închisoare pentru că a apărat mai mulți prizonieri politici, inclusiv pe Ales Bialiațki;

N. întrucât regimul Lukașenko a luat măsuri din ce în ce mai represive împotriva minorităților naționale din Belarus, mai ales a minorității poloneze și a celei lituaniene, printre care s-au numărat închiderea școlilor care predau în limbile minorităților naționale, precum și măsuri împotriva organizațiilor care reprezintă aceste minorități, cum ar fi Uniunea polonezilor din Belarus; întrucât discriminarea sistematică a minorității poloneze și a altor minorități naționale se practică de mulți ani, cele mai importante cazuri de represiune fiind cele împotriva Angelikăi Boris și a lui Andrzej Poczobut;

O. întrucât regimul Lukașenko își continuă politica de rusificare a Belarusului, cu scopul strategic de a marginaliza și distruge expresiile identității naționale belaruse, inclusiv limba și cultura acestei țări; întrucât această politică presupune și interzicerea simbolurilor naționale și istorice ale Belarusului, cum ar fi drapelul alb-roșu-alb și stema Pahonia, precum și închiderea editurilor, a școlilor private și suspendarea cursurilor de limbă din Belarus;

P. întrucât regimul nelegitim al lui Lukașenko continuă să înăbușe libertatea religioasă și de convingere; întrucât, potrivit Consiliului de coordonare, mai mulți preoți romano-catolici, greco-catolici și ortodocși și pastori protestanți, printre care se numără și Siarhei Rezanovici, condamnat la 16 ani de închisoare, au fost supuși la diverse presiuni, de la amenzi la pedepse lungi cu închisoarea;

Q. întrucât prizonierii politici sunt supuși unor represiuni suplimentare și unor condiții inumane; întrucât acest lucru îmbracă forma ținerii prizonierilor politici în condiții care sunt interzise în temeiul obligațiilor internaționale ale Belarusului, aplicându-le acestora sancțiuni disciplinare din motive inventate și plasându-i în celule de pedeapsă; întrucât deținuții politici continuă să raporteze că starea de sănătate li se înrăutățește, că sunt supuși la umilințe și la rele tratamente; întrucât în unele cazuri nivelul de securitate al locului de detenție este ridicat, iar durata detenției este prelungită arbitrar, dreptul la corespondență este încălcat, iar prizonierii politici nu au dreptul să fie vizitați de familii, așa cum s-a demonstrat în cazul Palinei Șarenda-Panasiuk;

R. întrucât mii de belaruși au fost forțați sau obligați în alt mod să își părăsească țara și să caute refugiu în străinătate; întrucât autoritățile belaruse continuă să adopte măsuri de restricționare a drepturilor cetățenilor belaruși care locuiesc în străinătate; întrucât programul „Drumul către casă”, lansat de regimul Lukașenko, constă în „invitarea” cetățenilor belaruși care au părăsit țara în ultimii ani să se întoarcă în Belarus, cu promisiunea că nu vor fi persecutați dacă fac mărturisiri oficiale; întrucât mulți cetățeni belaruși care s-au întors în țara lor au fost arestați, persecutați și uneori

condamnați la închisoare pentru că au participat la proteste, au publicat comentarii pe platformele de comunicare socială în care criticau regimul Lukașenko sau au făcut donații victimelor represiunii din Belarus; întrucât în ianuarie 2023 regimul belarus a adoptat o lege prin care le va fi retrasă cetățenia celor aflați în exil, pe care îi acuză de așa-numite infracțiuni legate de extremism, listă care include în prezent peste 2 000 de persoane;

S. întrucât nu există niciun indiciu că autoritățile belaruse investighează miile de plângeri privind brutalitatea poliției depuse după protestele din august 2020 sau uciderea protestatarilor, la mai bine de doi ani de la aceste evenimente; întrucât impunitatea generalizată pentru încălcările drepturilor omului perpetuează situația disperată a poporului belarus; întrucât absența statului de drept împiedică victimele să își exercite dreptul la un proces echitabil; întrucât Belarusul este singura țară din Europa în care se mai aplică pedeapsa capitală;

T. întrucât autoritățile belaruse recurg adesea la supraveghere, cenzură online și dezinformare, utilizând pe scară largă tehnologii pentru a controla populația; întrucât aceste practici represive reprezintă un alt pas către autoritarism digital și către suprimarea drepturilor digitale ale persoanelor din Belarus, ceea ce conduce la intensificarea intimidării cetățenilor și la restrângerea spațiului civic; întrucât regimul Lukașenko recurge, de asemenea, la represiunea transnațională împotriva cetățenilor belaruși care locuiesc în străinătate;

U. întrucât UE a impus sancțiuni persoanelor și entităților responsabile de represiunea din Belarus și a oferit sprijin societății civile și mass-mediei independente din această țară;

V. întrucât autoritățile din Belarus continuă să sprijine războiul de agresiune nejustificat al Rusiei împotriva Ucrainei, permițând Rusiei să utilizeze teritoriul belarus pentru atacuri militare împotriva Ucrainei; întrucât numeroși cetățeni belaruși au fost urmăriți penal pentru că și-au exprimat sprijinul pentru Ucraina, au criticat guvernul pentru că a susținut războiul de agresiune purtat de Rusia sau au relatat despre deplasarea trupelor ruse și a echipamentelor militare în Belarus;

W. întrucât la 7 septembrie 2022 Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei l-a invitat pe Secretarul General al Consiliului Europei să înființeze un Grup de contact privind Belarusul, în cooperare cu reprezentanți ai forțelor democratice și ai societății civile din Belarus; întrucât la 1 martie 2023, s-a deschis la Bruxelles misiunea Belarusului democratic în cadrul unei ceremonii la care a participat Sviatlana Țihanuskaia,

X. întrucât, în februarie 2023, înalții oficiali belaruși au anunțat că intenționează să conecteze la rețea și, ulterior, să comande a doua centrală electrică a centralei nucleare belaruse de la Astraveț și să continue extinderea capacităților nucleare ale Belarusului; întrucât construcția centralei nucleare belaruse a încălcat standardele tehnice recunoscute la nivel internațional și convențiile internaționale; întrucât cele mai recente rapoarte ale serviciilor de informații confirmă faptul că autoritățile belaruse și compania Rosatom din Rusia, care a fost responsabilă de construirea centralei nucleare belaruse, au ascuns în mod constant situația reală a centralei nucleare din Belarus și nu au furnizat informații detaliate despre numeroasele incidente care au avut loc acolo;

1. își reafirmă solidaritatea cu poporul belarus, care continuă să militeze pentru un Belarus suveran, liber și democratic, riscându-și libertatea și viețile; insistă ca autoritățile de stat să înceteze imediat represiunea exercitată împotriva poporului din Belarus, să se elibereze imediat și necondiționat toți deținuții politici și toate persoanele deținute, arestate sau condamnate în mod arbitrar din motive politice și să se renunțe la toate acuzațiile împotriva lor, precum și să fie reabilitați pe deplin și despăgubiți financiar pentru daunele suferite ca urmare a detenției lor ilegale;

2. condamnă fără încetare în termenii cei mai fermi represiunea care are loc în prezent în Belarus, inclusiv procesele-simulacru motivate politic; condamnă represiunea sistematică exercitată de regimul Lukașenko împotriva poporului din Belarus, care, de la alegerile prezidențiale frauduloase din 9 august 2020, a obligat mii de cetățeni belaruși să fugă din țară; reiterează că această campanie de represiune sistematică constituie încălcări grave ale drepturilor omului;

3. reamintește autorităților din Belarus că au obligația de a respecta drepturile tuturor cetățenilor belaruși, inclusiv drepturile la libertatea de exprimare, de întrunire pașnică și de asociere; subliniază că este necesar să se garanteze libertățile fundamentale, exercitarea drepturilor omului, respectarea statului de drept și caracterul independent și funcțional al sistemului judiciar din Belarus; își reiterează apelul adresat autorităților belaruse de a comuta îndată toate condamnările la moarte și de a institui un moratoriu imediat privind utilizarea pedepsei capitale, ca prim pas către abolirea sa totală și definitivă; condamnă noua lege care permite aplicarea pedepsei cu moartea împotriva funcționarilor și a personalului militar condamnați pentru înaltă trădare; solicită să se pună capăt discriminării femeilor și a grupurilor vulnerabile, inclusiv a persoanelor care aparțin minorităților, a persoanelor cu dizabilități și a persoanelor LGBTQI;

4. reafirmă că trebuie îndeplinite cerințele legitime ale poporului belarus pentru o democrație bazată pe drepturile omului și libertățile fundamentale, prosperitate, suveranitate și securitate; își reiterează solicitările anterioare de se a organiza noi alegeri libere și corecte sub observația internațională a Biroului OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (ODIHR); reamintește că UE și statele sale membre nu au recunoscut rezultatele alegerilor prezidențiale din 2020 și nu îl recunosc pe Aleksandr Lukașenko ca președinte legitim al Belarusului;

5. denunță detenția și condamnarea lui Andrzej Poczobut și condamnarea lui Ales Bialiațki, Valiantin Stefanovici, Zmițer Salauiu și Vladzimir Labkovici, deoarece demonstrează eforturile depuse de regim pentru a anula orice angajament civic de a apăra drepturile omului și toate activitățile jurnalistice independente din țară; denunță numeroasele încălcări ale dreptului lor la un proces echitabil și solicită eliberarea lor imediată și necondiționată, precum și reabilitarea deplină și despăgubirea acestora;

6. denunță condamnarea în lipsă a Sviatlanei Țihanuskaia, lidera opoziției democratice din Belarus și șefa Cabinetului de Tranziție Unit, precum și a altor personalități ale Consiliului de coordonare, și anume Pavel Latuška, Maria Maroz, Volha Kavalkova și Siarhei Dileuski; respinge verdictul instanței, potrivit căruia exercitarea dreptului democratic de a candida la alegeri constituie „conspirație pentru preluarea puterii"; solicită ca regimul Lukașenko să anuleze sentințele și să renunțe la toate acuzațiile formulate împotriva celor patru activiști; insistă asupra faptului că niciun activist condamnat pentru că a sprijinit sau a participat activ la opoziția prodemocratică nu ar trebui să fie împiedicat să candideze la funcții alese în Belarus; solicită statelor membre, în special celor care găzduiesc acești membri importanți ai forțelor democratice din Belarus, să le asigure siguranța și protecția împotriva regimului Lukașenko;

7. condamnă hărțuirea și persecutarea intensă a sindicatelor; denunță sentințele motivate politic împotriva liderilor sindicali independenți precum Henadz Fiadinici, Vasil Berasneu și Vațlau Areška și a membrilor grupului Rabochy Rukh (Mișcarea lucrătorilor), care ilustrează o nerespectare totală a drepturilor omului și încălcări clare ale convențiilor internaționale în domeniul muncii;

8. condamnă persecutarea minorităților poloneze, lituaniene și a altor minorități naționale din Belarus, dar și a reprezentanților acestora, inclusiv deciziile care vizează închiderea școlilor poloneze și lituaniene și eliminarea educației în aceste limbi, precum și distrugerea patrimoniului și a cimitirelor poloneze; invită autoritățile belaruse să înceteze toate măsurile luate împotriva minorităților naționale și să le respecte drepturile, inclusiv dreptul la educație în limbile minorităților;

9. denunță faptul că procesele motivate politic au loc în spatele ușilor închise și nu respectă garanțiile procedurale, încălcând astfel obligațiile și angajamentele internaționale ale țării și ducând la pronunțarea unor sentințe aspre și nejustificate împotriva liderilor opoziției; invită Delegația UE pentru relațiile cu Belarus și ambasadele statelor membre din Belarus să continue să observe și să monitorizeze procesele tuturor prizonierilor politici; încurajează Consiliul și Comisia să identifice noi căi de acțiune în vederea eliberării tuturor prizonierilor politici; invită Comitetul Internațional al Crucii Roșii și alte organizații să viziteze prizonierii politici, mai ales pe cei cu probleme grave de sănătate;

10. condamnă Legea privind cetățenia, semnată de Aleksandr Lukașenko, care permite privarea cetățenilor belaruși care locuiesc în străinătate de cetățenia lor; subliniază că autoritățile belaruse încalcă articolul 15 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, la care Belarus este parte, care garantează dreptul de a avea o cetățenie și interzice anularea sa arbitrară; îndeamnă autoritățile belaruse să oprească programul „Calea acasă";

11. subliniază că este necesar să se efectueze o anchetă amănunțită cu privire la crimele comise de regimul Lukașenko împotriva populației din Belarus; invită statele membre să aplice în mod activ principiul jurisdicției universale și să pregătească acțiuni în justiție împotriva înalților funcționari belaruși, inclusiv împotriva lui Aleksandr Lukașenko, care sunt responsabili sau complici la acte sistematice de violență și represiune și la crime împotriva umanității;

12. condamnă din nou în modul cel mai ferm implicarea Belarusului în războiul de agresiune nejustificat și neprovocat al Rusiei împotriva Ucrainei; condamnă retorica beligerantă utilizată de regimul Lukașenko împotriva Ucrainei și răspândirea masivă a propagandei și a dezinformării cu privire la războiul de agresiune; reafirmă că Lukașenko și alți funcționari belaruși poartă o parte din responsabilitate pentru acest război de agresiune și pentru crimele de război comise în Ucraina și ar trebui să fie trași la răspundere în fața unui tribunal special pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei și a altor instanțe internaționale competente; solicită UE și statelor sale membre să sprijine eforturile în această direcție; își exprimă sprijinul pentru voluntarii și partizanii belaruși care luptă pentru independența Belarusului și care ajută Ucraina să se apere împotriva războiului de agresiune dus de Rusia; recunoaște că regimul Lukașenko este complice la sprijinul de stat acordat terorismului și complicele unui stat care recurge la terorism;

13. ia act cu îngrijorare de continuarea așa-numitei integrări a Rusiei și Belarusului în mai multe domenii, care constituie o ocupație de facto, și în special de militarizarea progresivă a Belarusului și a regiunii, inclusiv prin prezența trupelor ruse în Belarus, ceea ce reprezintă o provocare pentru securitatea și stabilitatea continentului european și contravine voinței poporului belarus; regretă decizia Belarusului de a renunța la statutul de stat nenuclear;

14. invită UE și statele sale membre să extindă și să înăsprească sancțiunile UE împotriva persoanelor și entităților responsabile de represiunea din Belarus, să includă toate persoanele complice la represiunea regimului împotriva opoziției democratice și a protestatarilor politici, inclusiv judecători, procurori și funcționari ai autorităților de aplicare a legii, ai penitenciarelor și ai coloniilor penitenciare, și să se asigure că sancțiunile sunt aplicate corespunzător; regretă că Belarus nu a fost inclus în cel de al 10-lea pachet de sancțiuni împotriva Rusiei și a celor care o susțin; solicită să se adopte sancțiuni credibile împotriva persoanelor și entităților din Belarus care sprijină războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, precum și măsurile necesare pentru a evita eludarea sancțiunilor UE împotriva Rusiei prin Belarus și să impună regimului Lukașenko măsuri restrictive similare celor impuse Rusiei; cere ca potasa, principala sursă de venit a regimului, să fie inclusă pe lista de sancțiuni;

15. solicită UE și statelor membre să continue prezentarea situației din Belarus în toate organizațiile europene și internaționale relevante, în special în ONU și organismele sale specializate, în OSCE, precum și în Organizația Internațională a Muncii, cu scopul de a îmbunătăți controlul internațional al încălcărilor drepturilor omului, de a consolida acțiunea internațională ca răspuns la situația din Belarus și de a depăși obstacolele puse de Rusia și de alte țări în calea unei astfel de acțiuni;

16. invită UE și statele sale membre să coopereze cu partenerii internaționali, cum ar fi Mecanismul de la Moscova al OSCE și Consiliul pentru Drepturile Omului al Organizației Națiunilor Unite, precum și cu apărătorii drepturilor omului și cu societatea civilă pe teren, pentru a asigura monitorizarea, documentarea și raportarea încălcărilor drepturilor omului și, ulterior, asumarea responsabilității pentru aceste încălcări și dreptate pentru victime; salută, în acest sens, activitatea Platformei internaționale de răspundere pentru Belarus și solicită UE și statelor membre să o sprijine în continuare; încurajează Curtea Penală Internațională să ancheteze și să inițieze proceduri premergătoare procesului împotriva regimului belarus în cazurile de crimă împotriva umanității;

17. invită întreaga comunitate internațională să respingă cererea Belarusului de a ocupa locul nepermanent al Grupului statelor din Europa de Est din Consiliul de Securitate al ONU pentru perioada 2024-2025;

18. încurajează statele membre să urmărească consolidarea mandatului și a biroului Raportoarei speciale a ONU privind situația drepturilor omului din Belarus și a examinării situației din Belarus de către Oficiul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului (OHCHR) pentru a primi și a prelucra efectiv plângerile individuale din partea cetățenilor din Belarus; își exprimă sprijinul pentru apelul lansat la 13 februarie 2023 de organizațiile internaționale și belaruse ale societății civile ca statele membre și statele cu statut de observator ale Consiliului ONU pentru Drepturile Omului să instituie un mecanism independent de anchetă care să completeze și să monitorizeze activitatea desfășurată de Oficiul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului și solicită ca activitatea mecanismului respectiv să beneficieze de un nivel adecvat de resurse și fonduri;

19. subliniază rolul esențial pe care îl joacă mass-media independentă, sindicatele și organizațiile societății civile în afirmarea aspirațiilor democratice ale poporului belarus, fie în Belarus, fie în exil; solicită instituțiilor UE să intensifice sprijinul pentru consolidarea capacităților societății civile, ale mass-mediei libere, ale sindicatelor independente din Belarus și ale activiștilor pro-democrație, aflați atât în Belarus, cât și în exil; invită Comisia și statele membre să continue să ofere sprijin societății civile, mass-mediei independente și grupurilor și structurilor politice democratice din Belarus, inclusiv Consiliului de coordonare și Cabinetului de Tranziție Unit; invită forțele democratice belaruse să mențină și să promoveze unitatea bazată pe obiectivul unui Belarus liber, democratic și independent;

20. invită instituțiile UE și statele membre să ofere sprijin și protecție apărătorilor drepturilor omului și societății civile din Belarus, care se confruntă cu o represiune dură, inclusiv prin eliberarea de vize de urgență pentru a părăsi Belarusul dacă este necesar; invită instituțiile UE să sprijine în continuare eforturile statelor membre de a proteja și de a primi cetățenii belaruși forțați să își părăsească țara; solicită statelor membre să ofere sprijin cetățenilor belaruși care locuiesc în UE ale căror documente de identitate expiră și care nu le pot reînnoi deoarece nu se pot întoarce în Belarus;

21. condamnă eforturile regimului Lukașenko de a desființa cultura belarusă și de a urmări o politică de rusificare a poporului belarus; invită UE să sprijine cultura belarusă și organizațiile culturale belaruse; condamnă refuzul de a organiza procesul lui Ales Bialiațki în limba belarusă, în loc de limba rusă, și respingerea cererii lui Bialiațki de a beneficia de serviciile unui interpret, ceea ce dovedește că regimul Lukașenko poartă o politică antibelarusă; sprijină celebrarea de către poporul belarus a zilei de 25 martie, data la care a fost proclamată independența Belarusului în 1918;

22. îndeamnă Comisia și statele membre să ia măsuri pentru a se asigura că întreprinderile care își desfășoară activitatea în Belarus, atât cele străine, cât și cele naționale, dau dovadă de o diligență deosebită și își asumă responsabilitatea de a respecta drepturile omului atât în contextul operațiunilor pe care le desfășoară, cât și în cadrul lanțurilor lor de aprovizionare, în conformitate cu Principiile directoare ale ONU; invită toate întreprinderile cu sediul în UE să înceteze relațiile cu orice furnizor belarus care sprijină deschis regimul violent al lui Lukașenko sau care încalcă în alt mod Principiile directoare ale ONU; invită Consiliul să impună sancțiuni tuturor întreprinderilor belaruse sau internaționale care nu respectă principiile; îndeamnă regimul Lukașenko să pună capăt practicii sale de a impune munca forțată în coloniile penale;

23. invită Comisia să înființeze un grup operativ care va iniția un dialog politic cu reprezentanții Belarusului democratic pentru a lucra la un acord multisectorial cuprinzător care va sta la baza cooperării cu un Belarus democratic odată ce regimul actual nu va mai fi la putere; reiterează faptul că acest lucru ar trebui să fie însoțit de un plan de resurse financiare și administrative, care ar trebui pus în aplicare pentru a realiza și a finanța reformele necesare în țară, odată ce acest lucru este posibil; salută înființarea misiunii pentru un Belarus democratic la Bruxelles și solicită instituțiilor UE să sprijine misiunea și ambasadele poporului belarus;

24. reafirmă importanța oficializării relației dintre forțele democratice belaruse și Parlament pentru a consolida reprezentarea Belarusului pe scena internațională; solicită, prin urmare, o nouă reprezentare a Belarusului, democratică și recunoscută oficial, la Adunarea Parlamentară Euronest și la Delegația pentru relațiile cu Belarus;

25. subliniază importanța consolidării unității UE în ceea ce privește Belarus, inclusiv în ceea ce privește izolarea diplomatică a regimului actual; condamnă orice acțiune, inclusiv vizitele reprezentanților de rang înalt la autoritățile de facto din Minsk, care ar putea pune sub semnul întrebării nerecunoașterea fără echivoc de către Uniune a regimului Lukașenko; regretă, în acest context, vizita din 13 februarie 2023 la Minsk a ministrului ungar de externe Péter Szijjártó, care contrazice politica UE la adresa Belarusui și a războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și dezaprobă faptul că unele state membre continuă să elibereze vize Schengen persoanelor apropiate lui Aleksandr Lukașenko;

26. condamnă din nou decizia recentă a Comitetului Internațional Olimpic (CIO) de a permite sportivilor belaruși să concureze la calificările pentru Jocurile Olimpice de la Paris din 2024 sub un drapel neutru, fapt ce contravine izolării multidimensionale a Belarusului și va fi folosit de regim în scopuri propagandistice; invită statele membre și comunitatea internațională să exercite presiuni asupra CIO ca să renunțe la această decizie și să adopte o poziție similară celor adoptate în alte evenimente sportive, culturale sau științifice;

27. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la situația securității nucleare la centrala nucleară din Belarus și cu privire la planurile Belarusului de a-și extinde și mai mult capacitățile nucleare;

28. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, guvernelor și parlamentelor statelor membre, Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului, Secretarului General al Națiunilor Unite, Consiliului Europei, Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, Organizației Internaționale a Muncii, Comitetului Internațional al Crucii Roșii, reprezentanților forțelor democratice din Belarus și autorităților de facto ale Republicii Belarus.